

Ny bok

Margaretha Runvik: Pappa ville ikke leve

"Pappa ville ikke leve" er en bok om Pers tanker etter at faren døde. Per var fem og et halvt år da det skjedde. Alt er som det pleier – men allikevel helt annerledes. Mange tanker farer gjennom hodet hans, og mange spørsmål krever sine svar.

Boka er tenkt som en hjelp for dem som har opplevd at en de var glad i, ikke orket å leve lenger og tok sitt eget liv. Etter et selvmord dukker det ofte opp mange spørsmål. Barn og voksne kan ha utbytte av å lese boka sammen som utgangspunkt for samtale. Noen kan ha vanskeligheter med å sette ord på det man tenker, føler og lur på, i en slik situasjon. Da kan boka være en hjelp til å begynne å snakke om det som er tungt og vanskelig å forstå. Bakerst i boka gis det råd til de voksne om hvordan man bør snakke med barna om døden, og da spesielt om selvmord. Det understrekes hvor viktig det er å fortelle barna sannheten og la dem ta del i sorgen. Det gis også en beskrivelse av de ulike fasene i sorgprosessen, som de fleste mennesker går igjennom når en som stod dem nær, er død.

Margaretha Runvik er mamma, journalist, forfatter og førskolelærer. Hun er født i 1955 i Sannäs, i Bohuslän, men har bodd mesteparten av sitt liv i Värmland. Hun har tidligere skrevet en biografi om en av Sveriges mest kjente oppfinnere: "John Ericsson – resan mot solen" og kåserisamlingen "Kvinnliga ögon". I 1996 etablerte hun forlaget Pärlemor.

Bokomtale: Runvik, Margaretha: Pappa ville ikke leve.

Boka tar for seg de problemene et barn møter når en som står dem nær, i dette tilfellet faren, tar sitt eget liv.

Den er utformet som en billedbok, og handler om en femårings tanker etter farens selvmord. Teksten er tenkt lest sammen med barnet/barna av foreldre eller andre pårørende, ansatte i barnehager, helsepersonell eller andre med relasjon til familien.

De siste sidene inneholder en veiledning til de voksne som skal bistå barna.

Både tegninger og tekst er enkle og direkte. Smerte og sorg og problem med å skjønne det som har skjedd, kommer klart frem. Men boka gir samtidig, på en realistisk måte, uttrykk for håp og mestring.

I mitt arbeid med enkeltmennesker og grupper for pårørende etter selvmord har

foreldre fått låne den svenske utgaven av boka. De har gitt tilbakemelding om at de har hatt glede av den, og at den burde oversettes til norsk. Noen av barna har ønsket å lese boka gang på gang. Andre har begynt å tegne selv etter å ha lest boka. Flere barn har bemerket at de trodde de var alene om en slik vond opplevelse. I ett tilfelle har mor fortalt om sønnen som var blitt stille og tilbaketrukket og ikke ønsket å snakke om den døde faren, men som gjerne ville lese boka sammen med søsteren.

Det er gledelig at boka nå har fått norsk tekst. For alle som kommer i kontakt med foreldre og/eller barn etter selvmord, er dette en viktig bok.

Bjørn Nordbotten
Psykiatrisk sykepleier, Nittedal

Oversatt av Kirsti Amundsen; råd og informasjon til voksne av Margaretha Runvik; etterord av Lars Mehlum. Norsk utgave 2003, Seksjon for selvmordsforskning og -forebygging.

Boka koster kr. 150 + porto og kan bestilles fra Nasjonalt senter for selvmordsforskning og -forebygging, Universitetet i Oslo, Sognsvannsvn. 21, Bygning 12, 0372 Oslo, tlf: 22 92 34 73, faks: 22 92 39 58
www.selvmord.no

E-post: nssf-post@medisin.uio.no